

แกลดีโอลัสพันธุ์บ้านไร่เพอร์เพิลเจมส์ (Banrai Purple Gem)

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล ผู้อำนวยการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (รศ.ดร.โสระยา ร่วมรังษี)

ที่อยู่ 239 (ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50230

โทรศัพท์ 053 944 043

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำการคัดเลือกต้นแกลดีโอลัสที่มีลักษณะดีทนทานต่อสภาพอากาศร้อนในประเทศไทย มีลักษณะดอกตั้งตรง จำนวนดอกต่อช่อมาก สีสวย มาทำการผสมพันธุ์ โดยทำการผสมพันธุ์แกลดีโอลัสระหว่างพันธุ์ Golden Age (พ่อพันธุ์) กับพันธุ์ Magaret (แม่พันธุ์) ในปี พ.ศ. 2545 และทำการคัดเลือกในปี 2548 ณ สถานีวิจัยและฝึกอบรมบ้านไร่ ต.บ้านแหวน อ.หางดง จ.เชียงใหม่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ไม้ดอกประเภทหัว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gladiolus hybrida* วงศ์ Iridaceae

ราก มี 2 แบบ คือ รากที่เกิดจากหัวเดิมมีลักษณะเป็นรากฝอย มีความยาวไม่มากนัก และรากค้ำจุนเกิดจากหัวใหม่มีขนาดใหญ่และอวบน้ำ

หัว หัวประเภท คอร์ม (corm) เป็นส่วนของลำต้นที่อยู่ใต้ดินมีเปลือกแข็ง ๆ หุ้มไว้เรียกว่า Tunics เป็นฐานของใบเก่าเรียงซ้อนกันหุ้มรอบหัวไว้

ใบ มีใบสีเขียวอ่อน ใบชุดแรกที่เจริญเติบโตขึ้นมา มีลักษณะหนาและสั้น เรียกว่า sheath leaves ใบชุดถัดมา มีลักษณะเป็นแผ่นเรียวยาวคล้ายดาบ มีประมาณ 8 ใบ ความยาวใบ 92 ซม. ความกว้างของใบที่ 3 นับจากโคนต้นประมาณ 3 ซม.

ดอก/ช่อดอก เป็นดอกสมบูรณ์เพศ ออกดอกเป็นช่อ (inflorescence) ช่อดอกแบบ spike ความยาวช่อดอกประมาณ 44 ซม. จำนวนดอกต่อช่อประมาณ 14 ดอก ดอกบานพร้อมกัน 6 ดอก ขนาดดอก 8.5 x 7.5 ซม. ความยาวก้านดอก 81 ซม. เส้นผ่าศูนย์กลางก้านดอก 0.85 ซม. แต่ละดอกประกอบด้วย กาบรองดอก 1 คู่ กลีบดอกมี 6 กลีบ คือ 3 กลีบเลี้ยง (sepals) และ 3 กลีบดอก (petals) กลีบบนสีบานเย็นโคนกลีบล่างสีบานเย็นเข้ม มีขีดสีเหลืองตรงกลางกลีบ ขอบกลีบเรียบ ด้านหลังมีลายเส้น สีเหลืองเห็นชัดเจน

ผล/ฝัก ฝักดิบสีเขียวเมื่อแก่สีน้ำตาล

เมล็ด มีเมล็ดมาก เมล็ดมีลักษณะแบนมีปีกโดยรอบ

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอกประมาณ 70-75 วัน
2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 2 หน่อ/กอ
3. อายุการเก็บรักษาในห้องเย็นอุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 15 วัน

ลักษณะเด่นพิเศษ

1. กลีบดอกบนสีบานเย็นหรือ Red – Purple Group 74A โคนกลีบล่างสีบานเย็นเข้มหรือ Red – Purple Group 71A มีขีดสีเหลืองเป็นทางหรือ Yellow Group 5D โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart (1986)
2. การใช้งานช่อดอกตัดเมื่อดอกแรกแย้มสี มีอายุการปักแจกันได้นาน 14 วัน และตัดเมื่อดอกบานพร้อมกัน 3 ดอก มีอายุปักแจกันได้นาน 7 วัน
3. ดอกบานจนถึงปลายช่อ

แกลดีโอลส์พันธุ์บ้านไร่เพชรเปลเจมส์ (Banrai Purple Gem)